

Základní škola Bratří Venclíků, Praha 9

ŠKOLNÍ PLÁN MOBILITY

Červen 2018

Školní plán mobility byl zpracován za podpory finančních zdrojů EU, v rámci projektu „OPTIMALIZACE PROCESŮ A PROFESIONALIZACE ÚŘADU MĚSTSKÉ ČÁTI PRAHA 14“, reg. č. CZ.03.4.74/0.0/0.0/16_034/0003012, podpořeného z Operačního programu Zaměstnanost.

Obsah

1	ÚVODNÍ ČÁST.....	3
1.1	Základní informace	3
1.2	Stručná charakteristika MČ Praha 14 a ZŠ Bratří Venclíků	3
1.3	Manažerský souhrn	5
2	ANALYTICKÁ ČÁST.....	7
2.1	Dotazníkové šetření – způsob provedení průzkumu.....	7
2.2	Dotazníkové šetření – výsledky průzkumu.....	8
2.2.1	Kompletní přehled nebezpečných míst.....	8
2.2.2	Přehled o obvyklém způsobu dopravy dětí a zaměstnanců do školy.....	13
2.2.3	Přehled o lokalitách, odkud se děti obvykle dopravují do a ze školy	15
2.2.4	Přehled o preferovaném způsobu dopravy dětí do školy	16
3	NÁVRHOVÁ ČÁST	18
3.1	Vize, cíle, aktivity a návrhy opatření.....	18
3.2	Akční plán	18
3.2.1	Cíl 1: Snížení intenzity automobilového provozu v okolí školy.....	18
3.2.2	Cíl 2: Odstranění rizikových míst na cestě do školy.....	19
3.2.3	Cíl 3: Zlepšení podmínek pro děti dopravující se pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou.....	21
3.2.4	Cíl 4: Usměrnění automobilové dopravy v pohybu i v klidu a snížení jejího negativního dopadu na kvalitu veřejného prostoru v okolí školy	21
3.2.5	Cíl 5: Zvýšení povědomí žáků (a rodičů - řidičů) o šetrné mobilitě a bezpečném dopravním chování.....	22
3.3	Dopravně inženýrská studie	23
3.4	Přehled dosud realizovaných aktivit školy (k 25. 6. 2018)	23
4	PŘÍLOHY	25
4.1	AKČNÍ PLÁN – PŘEHLEDNÁ TABULKA.....	25
4.2	NÁVRH NA ZAČLENĚNÍ TÉMAT UDRŽITELNÉ MOBILITY DO VÝUKY.....	25
4.3	FOTODOKUMENTACE	27
4.4	DOPRAVNĚ – INŽENÝRSKÁ STUDIE.....	29

1 ÚVODNÍ ČÁST

1.1 Základní informace

Školní plán mobility (ŠPM) je dlouhodobý plán pro dosažení bezpečného, zdravého a šetrného dopravování dětí do školy i ze školy – pěšky, na kole (koloběžce, bruslích, skateboardu ...) nebo veřejnou dopravou. Vedle vytváření podmínek pro šetrné způsoby dopravy nabízí i důležitý prvek výchovy žáků k samostatnosti a odpovědnosti za sebe i své prostředí.

ŠPM je písemný dokument, ve kterém škola pojmenovává hlavní problémy s dopravou svých žáků, rodičů i zaměstnanců, stanoví hlavní cíle vedoucí k podpoře samostatné, zdravé a šetrné dopravy dětí, rodičů i zaměstnanců do školy a ze školy a určí prostředky (akce, kampaně a aktivity) k jejich dosažení.

ŠPM představuje stále se obnovující proces. Měl by se průběžně rozvíjet a stát se součástí dlouhodobého plánu rozvoje školy a samozřejmě součástí školního života, jakož i vzdělávacího procesu. Práci se školním plánem mobility je třeba začlenit do výuky již od raného školního věku průřezově v rámci různých předmětů. Škola díky plánu mobility demonstruje své jasné a reálné rozhodnutí aktivně řešit otázky související s životním prostředím, zdravím a sociální problematikou.

Školní plán mobility Základní školy Bratří Venclíků je ve své první verzi zpracován na pětileté období (2018-2023). Jeho nedílnou součástí je nastavení a spuštění procesů, které zajistí průběžné úpravy cílů a aktivit ŠPM v reakci na aktuální dopravní problémy a výzvy, které se v budoucnu nepochybně objeví. Vzniklá pracovní skupina ŠPM zajistí kontinuitu celého procesu a jeho dlouhodobou udržitelnost. Pracovní skupina by se měla scházet v pravidelných intervalech (aspoň jednou za půl roku).

Pracovní skupina má k 1. srpnu 2018 tyto členy:

- Iveta Vávrová (školní koordinátorka ŠPM)
- Klára Machová (ředitelka školy)
- Adéla Nováková (zástupkyně ÚMČ Praha 14)

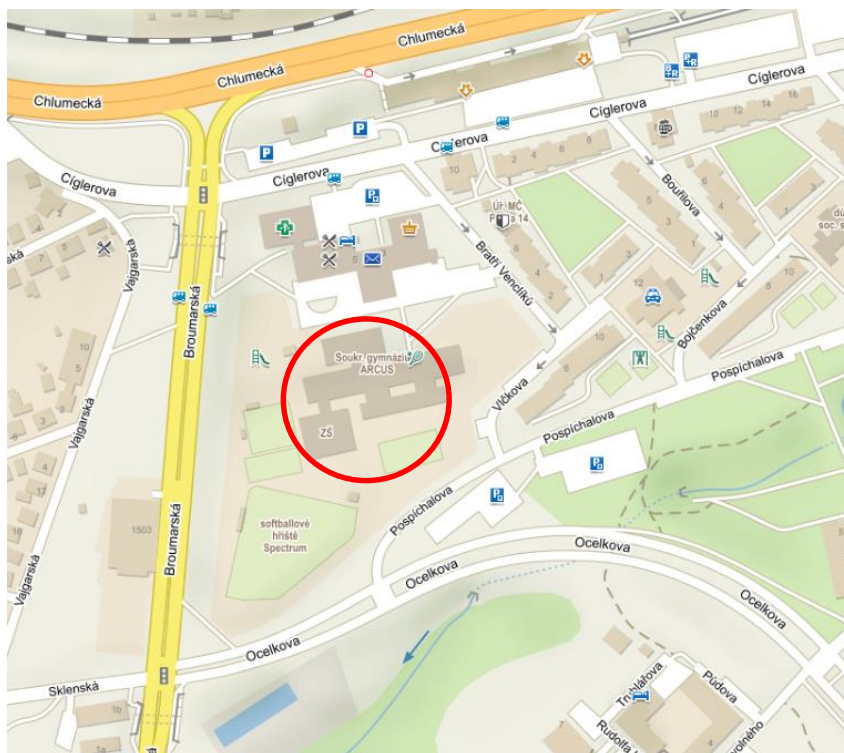
1.2 Stručná charakteristika MČ Praha 14 a ZŠ Bratří Venclíků

ZŠ Bratří Venclíků byla zřízena Městskou částí Praha 14, v jejíž budově sídlí. Kapacita školy je 810 žáků, školní družiny 220 žáků a školní jídelny 700 strážníků. Ve školním roce 2017/2018 měla škola 543 žáků a 67 zaměstnanců (z toho 47 pedagogických).

ročník	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
počet žáků	11	75	73	53	79	70	49	48	50	35	543

Tabulka 1: počty žáků v jednotlivých ročnících (2017/2018)

Obr. 1: ZŠ Bratři Venclíků a její blízké okolí

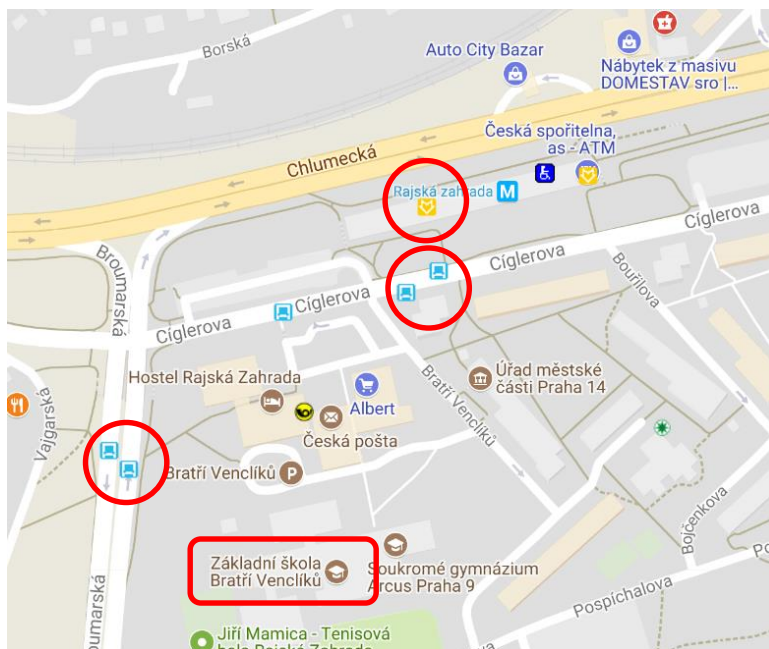
Škola se nachází na západním okraji sídliště Černý Most, v těsné blízkosti stanice metra B Rajska Zahrada, v samostatné budově v ulici Bratři Venclíků (Obr. 1). Lokalita je ze tří stran ohraničena důležitými komunikacemi s vysokou intenzitou automobilové dopravy (ul. Chlumecká, Ocelkova a Broumarská). Tyto komunikace tvoří poměrně výraznou bariéru pro přístup ke škole ze severního, jižního a západního směru.

Obr. 2: Dostupnost ZŠ Bratři Venclíků linkami MHD

V docházkové vzdálenosti od školy se nalézají tyto zastávky/stanice MHD (Obr. 3):

- Rajská zahrada (metro B)
- Rajská zahrada (bus 201, 181)
- Hejtmanská (bus 110,141,181, školní linka 259)

Obr. 3: Zastávky MHD v docházkové vzdálenosti od ZŠ Bratři Venclíků

Dopravní situaci v okolí školy je negativně ovlivňuje intenzivní individuální automobilová doprava v ulicích Cíglerova, Bratři Venclíků a Vlčkova. Problémem je přitom jak doprava v pohybu, tak i doprava v klidu (parkování). Na nepříznivém stavu se významnou měrou podílejí motorizovaní zákazníci nákupního střediska, zaměstnanci ÚMČ Praha 14 a rodiče dovážející své děti do školy autem.

1.3 Manažerský souhrn

V první fázi projektu byl proveden dotazníkový průzkum mezi žáky, rodiči a zaměstnanci školy. Cílem průzkumu bylo především zjistit, jakým způsobem se žáci obvykle dopravují do školy a která místa v okolí školy považují z hlediska dopravy za nebezpečná.

Průzkum potvrdil, že většina žáků se do školy dopravuje jedním ze tří způsobů: pěšky (36%), MHD (34%) nebo autem (26%). Existuje poměrně výrazný nepoměr mezi podílem žáků dopravujících se autem do školy (26%) a ze školy (pouze 13%). Z tohoto zjištění se dá vyvozovat, že ne všechny ranní jízdy autem jsou nutné (např. z důvodu vzdálenosti, nemožnosti jiného druhu dopravy apod.) a že zde je potenciál pro změnu dopravního chování ve prospěch šetrnějších způsobů dopravy. Tato změna by přinesla snížení kritické intenzity automobilové dopravy v bezprostředním okolí školy mezi 7. a 8. hodinou ranní.

Na základě průzkumu byly identifikovány lokality, kde se žáci cítí na své cestě do školy ohroženi dopravou. Nejčastěji byla zmiňována tato místa:

- Křižovatka ulice Bratří Venclíků a odbočky ke škole, včetně prostoru přes ZŠ
- Cíglerova ulice, prostor před stanicí metra Rajska zahrada
- Prostor kolem křižovatky Bratří Venclíků - Vlčkova

Členové pracovní skupiny definovali na základě dotazníkového průzkumu i dlouhodobých zkušeností s každodenním provozem v okolí školy tyto základní cíle školního plánu mobility:

- 1) Snížení intenzity automobilového provozu v okolí školy
- 2) Odstranění rizikových míst na cestě do školy
- 3) Zlepšení podmínek pro děti dopravující se pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou
- 4) Usměrnění automobilové dopravy v pohybu i v klidu a snížení jejího negativního dopadu na kvalitu veřejného prostoru v okolí školy
- 5) Zvýšení povědomí žáků (a rodičů - řidičů) o šetrné mobilitě a bezpečném dopravním chování

2 ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 Dotazníkové šetření – způsob provedení průzkumu

V zájmu získání co možná nejúplnějšího a nejpřesnějšího obrazu o současném způsobu dopravy žáků a zaměstnanců do/ze školy bylo provedeno dotazníkové šetření mezi žáky, rodiči i zaměstnanci školy. Po konzultaci s členy pracovní skupiny byly formulovány tyto základní otázky:

- Odkud žák/žákyně cestuje do školy
- Jakým způsobem se žák/žákyně dopravuje do školy
- Jakým způsobem se žák/žákyně dopravuje ze školy
- Jakým způsobem by se žák/žákyně chtěl/a dopravovat do/ze školy
- Z jakého důvodu se žák/žákyně nemůže dopravovat podle svých představ
- Která místa na své cestě do/ze školy žák/žákyně považuje za riziková z hlediska dopravní bezpečnosti (a proč)

Součástí dotazníku byla i mapka širšího okolí školy, do níž měli žáci zakreslit polohu nebezpečných míst.

Byly vytvořeny dvě verze dotazníku: elektronická pro žáky 4. - 9. ročníků a papírová tištěná pro žáky 1. - 3. tříd. Elektronický dotazník byl umístěn na webovou stránku projektu, zatímco jeho tištěná verze byla distribuována učitelům přímo ve třídách.

Dotazníkový průzkum probíhal první polovině prosince 2017 a zúčastnilo se ho celkem 805 respondentů (z toho 367 žáků + 392 rodičů + 46 zaměstnanců školy). Míra návratnosti mezi žáky dosáhla 68% (367 z 543 žáků). Vzhledem k vysoké návratnosti dotazníků lze konstatovat, že vzorek respondentů byl dostatečně reprezentativní a závěry plynoucí z průzkumu tedy mohou sloužit jako jeden z relevantních podkladů při rozhodování o realizaci konkrétních opatření pro zvýšení bezpečnosti silničního provozu v okolí školy.

2.2 Dotazníkové šetření – výsledky průzkumu

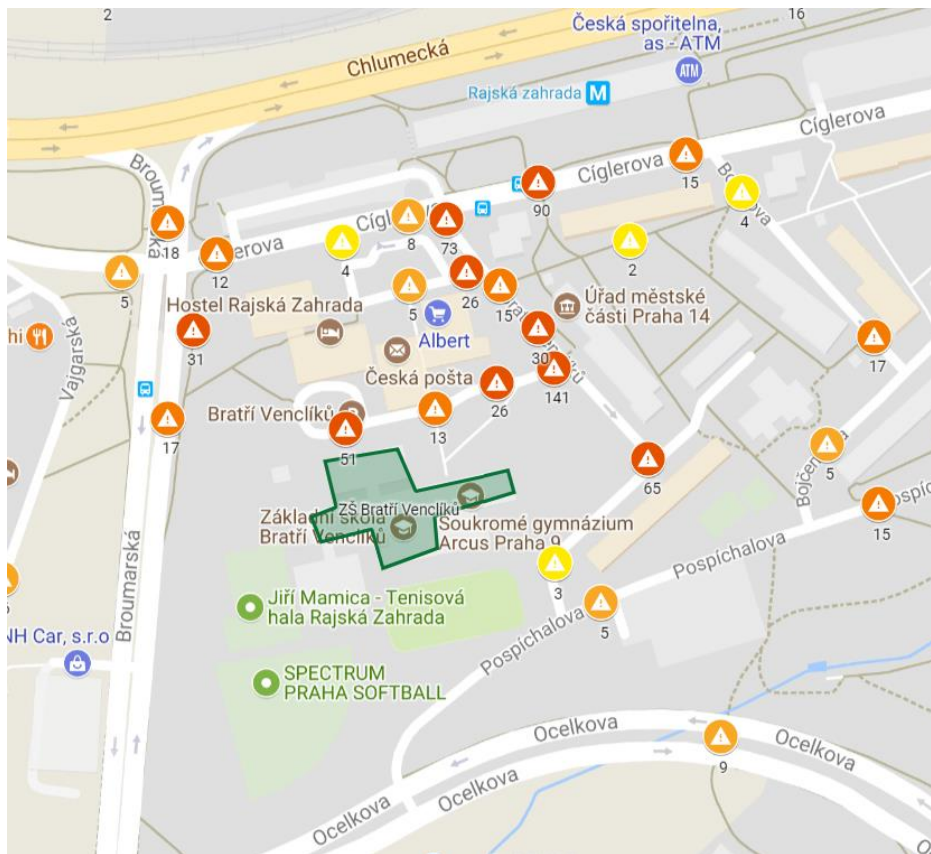
2.2.1 Kompletní přehled nebezpečných míst

Žáci identifikovali na území městské části Praha 14 množství míst, která ze svého pohledu považují za nebezpečná nebo problematická. Současně popsali důvody, proč považují dané místo za rizikové (tabulka 2).

#	lokality	počet zmínek	popis
1	Bratří Venclíků - odbočka ke škole	141	chybí přechod, nepřehledná dopravní situace, silný provoz, parkující auta brání v rozhledu, výskyt problematických osob
2	přechod Cíglerova-Rajská Zahrada (u zastávky bus)	90	nebezpečný přechod, silný provoz, rychlá jízda, obtížné přecházení, chybí semafor
3	Přechod Bratří Venclíků - Cíglerova	73	silný provoz, řidiči nerespektují přechod, chybí semafor; špatné rozhledové poměry, dlouhý přechod
4	Bratří Venclíků - Vlčkova	65	chybí přechod; nepřehledná zatáčka; parkující vozidla brání rozhledu; obtížné přecházení
5	prostor před školou, příchod od Broumarské	51	chybí chodník, přeplněné parkoviště, auta brání v rozhledu
6	křižovatka Broumarská-Cíglerova, podchod	31	pocit ohrožení, výskyt problematických osob, nepřehlednost; chybí úroňový přechod
7	Bratří Venclíků - před ÚMČ	30	parkující auta brání v rozhledu, chybí přechod, silný provoz
8	Bratří Venclíků, odbočka k Albertu	26	silný provoz
9	prostor před školou, příchod od ulice Bří. Venclíků	26	chaotický provoz, bezohlednost řidičů, parkující auta brání v rozhledu
10	křižovatka Broumarská-Cíglerova, severní přechod	18	dlouhé čekání na zelenou
11	Bouřilova-Bojčenkova	17	rychlá jízda, zaparkovaná auta brání v rozhledu
12	Broumarská, zastávka MHD Hejtmanská	17	silný provoz, rizikové přecházení
13	podchod Chlumecká - u metra Rajská zahrada	16	pocit ohrožení; neudržovaný podchod, výskyt problematických osob
14	Bratří Venclíků - přechod u ÚMČ	15	nepřehledný přechod, pocit ohrožení, někteří řidiči nerespektují přechod, chybí dozor MP v odpoledních hodinách
15	přechod Pospíchalova-západ	15	nepřehledný a nebezpečný přechod, parkující auta brání v rozhledu, vysoká rychlost projíždějících vozidel
16	přechod Cíglerova-Rajská Zahrada (východní část)	15	silný provoz, řidiči nerespektují přechod, špatné rozhledové poměry
17	přechod u školy	13	silný provoz, nepřehledná situace, studenti gymnázia zde kouří
18	křižovatka Cíglerova-Broumarská, východní přechod	12	auta odbočující vpravo ohrožují chodce přecházející na zelenou
19	K Viaduktu-Sádovská	10	rychlá jízda aut
20	Sklenská-Ocelkova-Broumarská	9	silný provoz; špatné rozhledové podmínky, obtížné přecházení (SSZ), chodník blízko vozovky

Tabulka 2: přehled nejčastěji zmiňovaných problematických míst

Získaná data byla podkladem pro vytvoření souhrnné mapy rizikových míst. Značky jednotlivých míst jsou doplněny popisky s dalšími údaji (počet zmínek a komentář). Interaktivní on-line mapa s přehledem všech nebezpečných míst je k dispozici zde: <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1I7gulFxI9AYTirxF1jBz9sg8QGM8FQDK&ll=50.10609546220718%2C14.561168910821607&z=16>

Obr. 4: Problematická místa v okolí ZŠ Bratří Venclíků – ukázka on-line mapy

Nejproblematictější místa (podle počtu zmínek): upřesňující text vychází z komentářů respondentů k danému místu

1. Prostor před školou

Problematická místa v nejbližším okolí školy spolu vzhledem ke své vzdálenosti úzce souvisí, takže bude vhodné je řešit v rámci jednoho celku (obr. 5). Jde o tato místa:

- A) Bratří Venclíků - odbočka ke škole (141 zmínek):** chybí přechod, nepřehledná dopravní situace, silný provoz, parkující auta brání v rozhledu, výskyt problematických osob.
- B) Prostor před školou, příchod od Broumarské (51 zmínek):** chybí chodník, parkoviště je přeplněné, auta brání v rozhledu.
- C) Prostor před školou, příchod od ulice Bří. Venclíků (26 zmínek):** chaotický provoz v ranních hodinách, bezohlednost řidičů, parkující auta brání v rozhledu.
- D) Přechod u školy (13 zmínek):** silný provoz, nepřehledná situace, studenti gymnázia zde kouří.

Obr. 5: Problematická místa v těsném okolí ZŠ Bratři Venclíků

2. Přejchod Cíglerova-Rajská Zahrada, u zastávky MHD (90 zmínek)

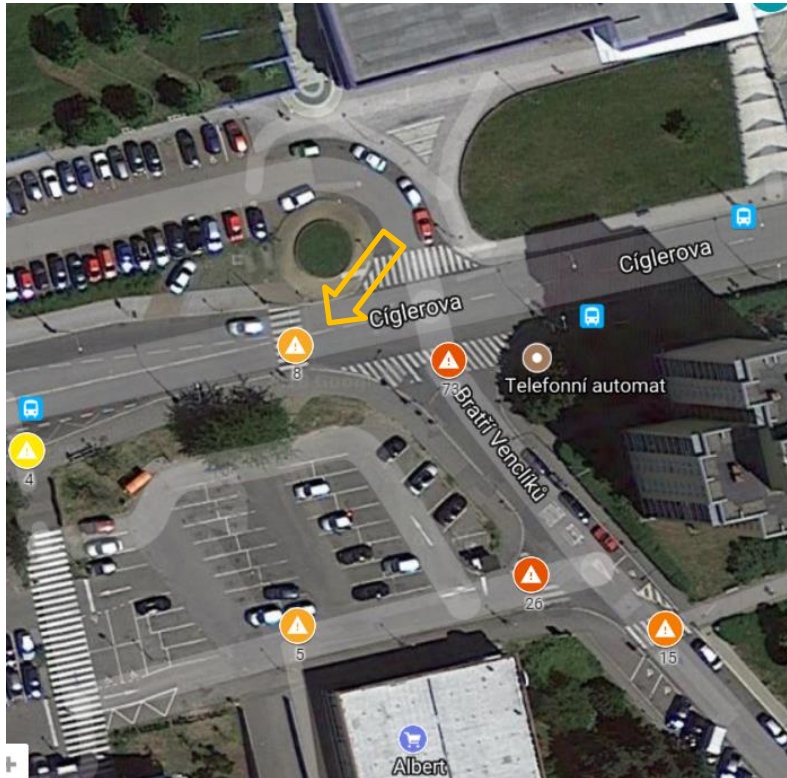
Nebezpečný přechod, silný provoz, rychlá jízda, obtížné přecházení, chybí semafor (obr. 6)

Obr. 6: Přejchod Cíglerova-Rajská zahrada

3. přechod Bratři Venclíků - Cíglerova (73 zmínek)

Silný provoz, řidiči nerespektují přechod, chybí semaforey; špatné rozhledové poměry, dlouhý přechod bez ostrůvku (obr. 7).

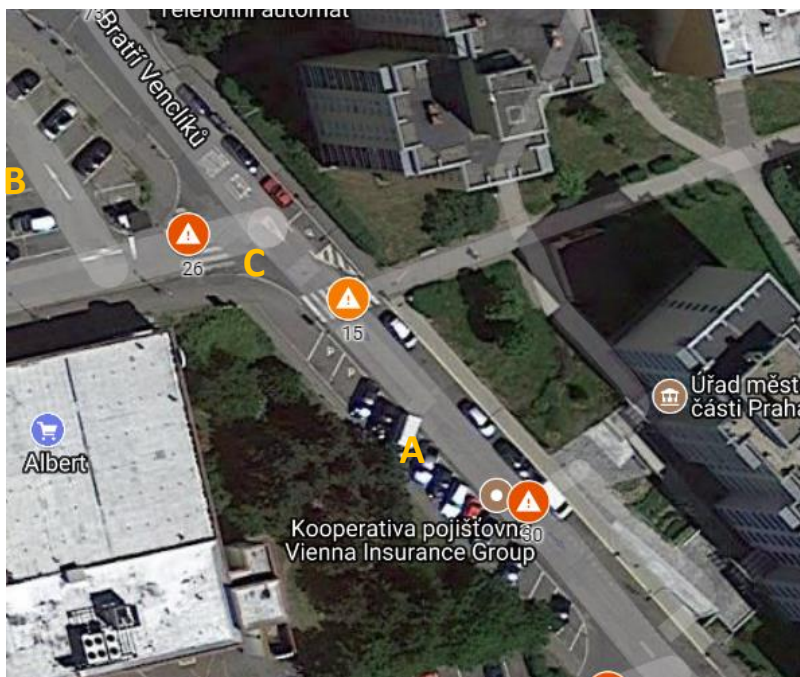

Obr. 7: Přejech Bratří Venclíků – Cíglarova

4. ulice Bratří Venclíků: úsek mezi ÚMČ a křižovatkou s Cíglarovou ulicí (73 zmínek)

Žáci v tomto prostoru identifikovali tři problematické body. Vzhledem k jejich blízkosti bude vhodné je řešit v rámci jednoho celku (obr. 8). Jedná se o tato místa:

- A) **Bratří Venclíků – prostor před ÚMČ** (30 zmínek): parkující auta brání v rozhledu, chybí přechod, je zde silný provoz.
- B) **Bratří Venclíků, odbočka k Albertu** (26 zmínek): silný provoz.
- C) **Bratří Venclíků, přechod pro chodce mezi ÚMČ a Albertem** (15 zmínek): nepřehledný přechod, děti mají pocit ohrožení, někteří řidiči nerespektují přechod, chybí dozor Městské policie v odpoledních hodinách.

Obr. 8: ulice Bratři Venclíků – mezi ÚMČ a křižovatkou s ul. Cíglerova

5. **Bratři Venclíků - Vlčkova** (65 zmínek)

Chybí přechod pro chodce; nepřehledná zatáčka; parkující vozidla brání rozhledu; obtížné přecházení (obr. 9).

Obr. 9: křižovatka Bratři Venclíků – Vlčkova

2.2.2 Přehled o obvyklém způsobu dopravy dětí a zaměstnanců do školy

Žáci měli možnost označit jeden způsob dopravy do/ze školy, který považují za svůj nejobvyklejší (zahrnutý byly i kombinace různých dopravních prostředků). V případě, že nebylo možné jednoznačně rozhodnout, který způsob je nejobvyklejší (např. pokud se žák jeden týden dopravuje autobusem a druhý autem), respondenti volili odpověď „jiným způsobem“, případně svoji odpověď upřesnili v komentáři. Vybírat bylo možné z těchto variant:

- celou cestu pěšky
- část trasy veřejnou dopravou a část pěšky
- část trasy veřejnou dopravou a část na kole/koloběžce
- část trasy veřejnou dopravou a část na longboardu nebo skateboardu
- celou trasu autem
- část trasy autem a část pěšky
- na kole nebo koloběžce
- na longboardu nebo skateboardu
- jiným způsobem

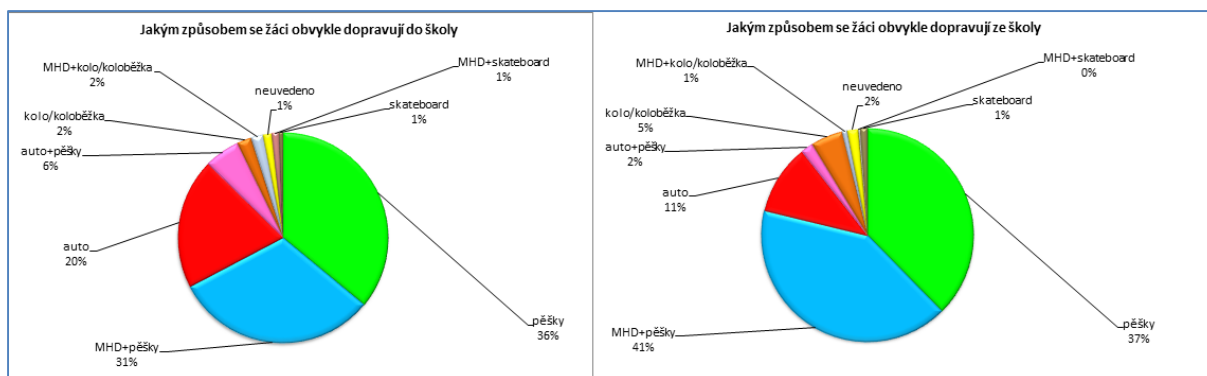
Průzkum zjišťoval i obvyklý způsob dopravy zaměstnanců školy. Zaměstnanci mohli označit jeden z těchto způsobů dopravy:

- pěšky
- na kole
- MHD
- autem

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že do školy se pěšky dopravuje přibližně 36% žáků. Druhou nejvýznamnější skupinu tvoří žáci, dopravující se prostředky MHD a dále ze zastávky pěšky (31% do školy a 41% ze školy). Třetí významnou skupinou jsou ti, které jejich rodiče (popř. jiné dospělé osoby) přivázejí do školy autem (ať už přímo ke škole nebo na jiné místo v okolí školy). Tímto způsobem cestuje 26 % žáků do školy a 13% žáků ze školy.

	do školy	ze školy	do školy	ze školy
pěšky	132	138	36%	38%
MHD+pěšky	115	151	31%	41%
auto	74	39	20%	11%
auto+pěšky	20	7	5%	2%
kolo/koloběžka	8	18	2%	5%
MHD+kolo/koloběžka	7	3	2%	1%
neuveдено	5	6	1%	2%
MHD+skateboard	4	1	1%	0%
skateboard	2	4	1%	1%
	367	367	100%	100%

Tabulka 3: Obvyklý způsob dopravy žáků do/ze školy

Obr. 10: Podíl jednotlivých druhů dopravy na cestách žáků do/ze školy

Výsledky průzkumu ukázaly, že nezanedbatelné procento žáků se do školy dopravuje jiným způsobem než ze školy domů (viz graf na obr. 11). Tento rozdíl je obzvláště patrný u skupiny dětí, které jejich rodiče vozí ráno do školy autem. Zatímco do školy se autem (ať už přímo ke škole nebo na místo odkud žáci do školy dojdou pěšky) dopravuje 26% dětí, v opačném směru pouze 13% dětí. Dá se tedy předpokládat, že minimálně u části ranních přeprav autem existuje potenciál pro změnu dopravního chování ve prospěch šetrnějších způsobů dopravy.

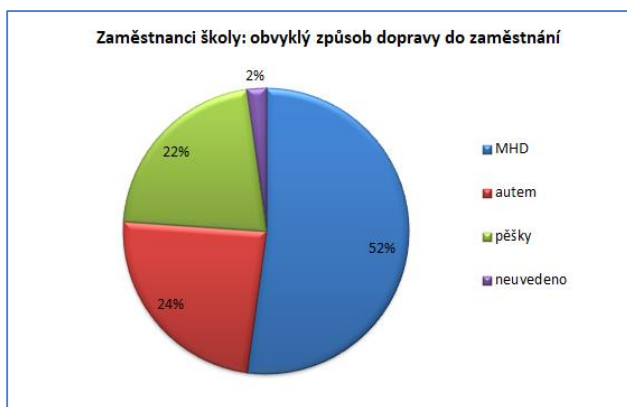
Obr. 11: Porovnání cest do školy s cestami ze školy z hlediska četnosti jednotlivých způsobů dopravy

Nejobvyklejším druhem dopravy, který používají zaměstnanci školy pro své cesty do zaměstnání je MHD (52% respondentů). Přibližně stejné počty zaměstnanců se do školy dopravují autem nebo pěšky (24% resp. 22%).

	počet	%
MHD	24	52%
autem	11	24%
pěšky	10	22%
neuveveno	1	2%
celkem	46	100%

a

Tabulka 4: Obvyklý způsob dopravy zaměstnanců školy

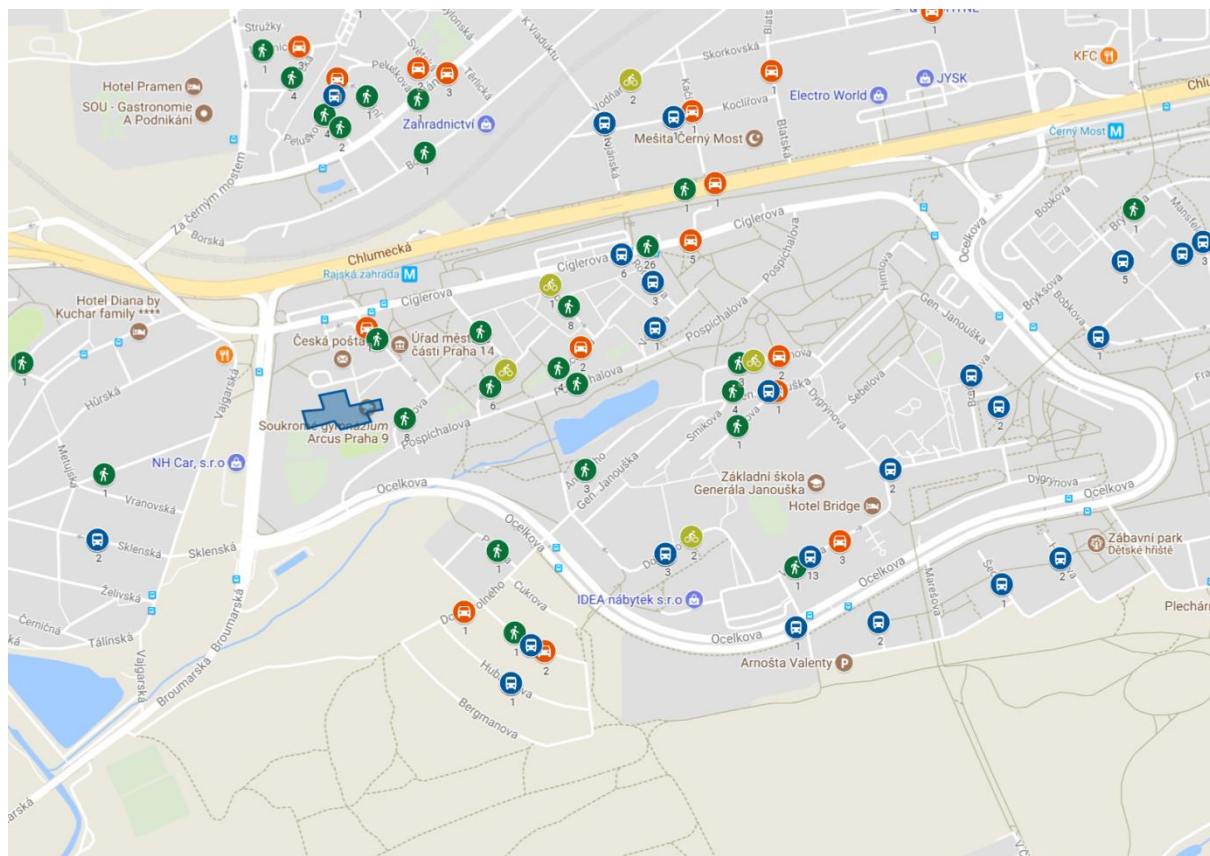

Obr. 12: Dojíždění zaměstnanců školy: podíly jednotlivých druhů dopravy

2.2.3 Přehled o lokalitách, odkud se děti obvykle dopravují do a ze školy

Respondenti v dotazníkovém průzkumu uváděli také lokality, odkud se dopravují do školy. Přehled je k dispozici na on-line mapě zde: <https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1X7Cym0crr-q0soGwLLHwylCOTgrB0XTm&ll=50.10578049179451%2C14.558243628097557&z=15>

Na mapě jsou znázorněny také počty dětí, které z konkrétních lokalit cestují jednotlivými způsoby dopravy (viz obr. 13).

Obr. 13: Lokality odkud žáci cestují do školy a obvyklý způsob dopravy – ukázka on-line mapy

2.2.4 Přehled o preferovaném způsobu dopravy dětí do školy

Další část průzkumu se zaměřila na zjištění, do jaké míry jsou žáci spokojeni se způsobem, jakým se v současnosti dopravují do/ze školy a jak by případně chtěli cestovat, pokud by měli možnost výběru. Vybírat bylo možné z následujících variant, přičemž respondenti měli možnost označit více možností.

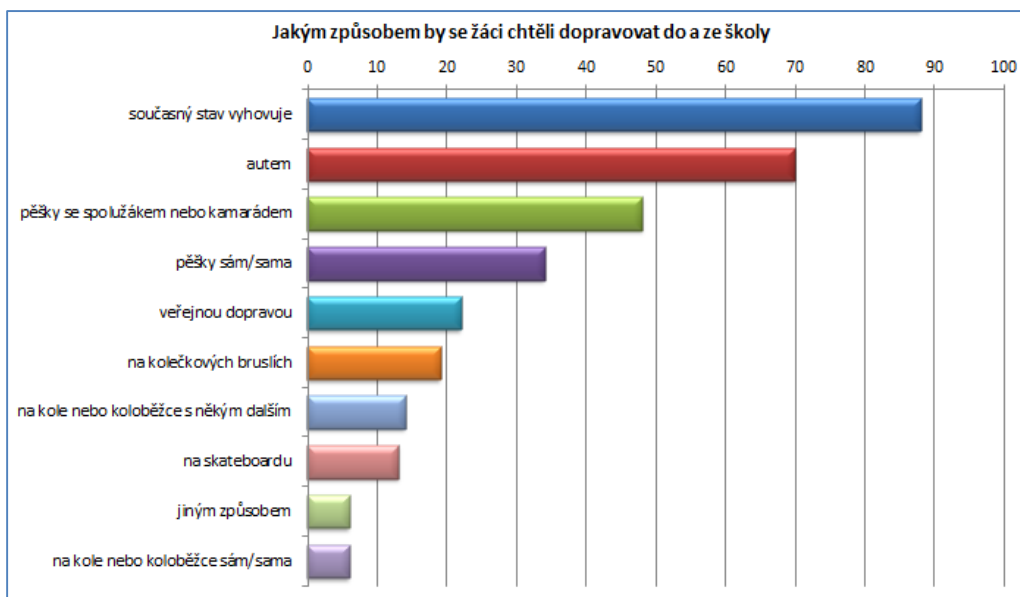
- autem
- na kole nebo koloběžce s někým
- na kole nebo koloběžce sám (sama)
- na kolečkových bruslích
- na longboardu nebo skateboardu
- pěšky s někým dospělým
- pěšky sám (sama)
- pěšky se spolužákem nebo kamarádem
- prostředky veřejné dopravy
- jiným způsobem
- způsob, kterým se dopravuji v současné době, mi vyhovuje a neměnil(a) bych.

Respondenti, kteří by preferovali jiný způsob dopravy než je ten současný, pak měli možnost označit jeden nebo několik následujících důvodů, proč nemohou cestovat tak, jak by si přáli:

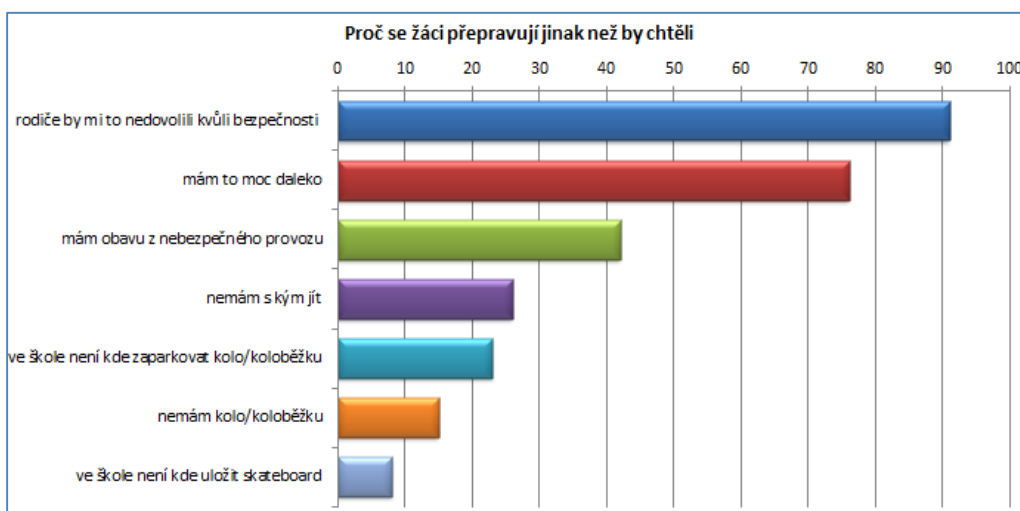
- mám obavu z nebezpečného silničního provozu
- mám to moc daleko
- nemám kolo/koloběžku
- nemám, s kým bych šel/šla
- rodiče by mi to nedovolili kvůli bezpečnosti
- ve škole se nedá bezpečně uložit longboard nebo skateboard
- ve škole se nedá bezpečně zaparkovat kolo nebo koloběžka

2.2.4.1 Jak by se žáci chtěli dopravovat do/ze školy

Celkem 88 respondentů (cca 24% z celkového počtu) výslovně uvedlo, že současný způsob dopravy do/ze školy je pro ně vyhovující. Respondenti dále mohli označit jeden nebo více způsobů, jakým(i) by se rádi dopravovali, pokud by měli tu možnost (viz obr. 14). Nejčastěji byla zmiňována docházka pěšky (sám, se spolužákem nebo s někým dospělým, celkem 87 zmínek), doprava autem (70 zmínek) nebo veřejnou dopravou (22 zmínek). Kromě objektivní skutečnosti příliš velké vzdálenosti domova od školy byla nejčastěji zmiňovaným důvodem, proč děti nemohou cestovat podle svých představ, obava rodičů o jejich bezpečnost (viz obr. 15).

Obr. 14: Preferované způsoby dopravy

Obr. 15: Důvody, proč se žáci nemohou dopravovat do/ze školy podle svých představ

3 NÁVRHOVÁ ČÁST

3.1 Vize, cíle, aktivity a návrhy opatření

Pracovní skupina definovala následující cíle, kterých chce škola dosáhnout pomocí školního plánu mobility:

1. Snížení intenzity automobilového provozu v okolí školy
2. Odstranění rizikových míst na cestě do školy
3. Zlepšení podmínek pro děti dopravující se pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou
4. Usměrnění automobilové dopravy v pohybu i v klidu a snížení jejího negativního dopadu na kvalitu veřejného prostoru v okolí školy
5. Zvýšení povědomí žáků (a rodičů - řidičů) o šetrné mobilitě a bezpečném dopravním chování

Díličními aktivitami, jejichž prostřednictvím má být dosaženo stanovených cílů, se podrobně zabývá akční plán.

3.2 Akční plán

3.2.1 Cíl 1: Snížení intenzity automobilového provozu v okolí školy

Aktivita 1.1.: Počáteční průzkum dopravního chování žáků a zaměstnanců školy

Popis: dotazníkový průzkum

Indikátor úspěšnosti:

- míra návratnosti dotazníků 68% (367 z 543)
- modal split (podíl jednotlivých způsobů dopravy): pěšky 36%, MHD 31%, autem 20%

Odpovědná osoba/organizace: Nadace Partnerství, koordinátor ŠPM

Financování: MČ P14, projekt Bezpečné cesty do školy

Předpokládaný termín: prosinec 2017 - únor 2018

Aktivita 1.2.: Mezitřídní soutěž ve sběru "zelených stop", týden aktivit

Popis: děti mohou za každý den, kdy se dopravily do školy pěšky, na kole/koloběžce nebo MHD získat jednu "zelenou stopu". Třídy mohou soutěžit mezi sebou. Lze doplnit o další aktivity - viz odkaz:

<https://www.nadacepartnerstvi.cz/ZOOM-Deti-v-pohybu-1>

Indikátor úspěšnosti:

Do soutěže se zapojí minimálně 20% dětí

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: příprava informačních materiálů (tisk, kopírování) + ceny do soutěže

Předpokládaný termín:

- září/říjen 2018
- září/říjen 2019
- září/říjen 2020
- září/říjen 2021
- září/říjen 2022

Aktivita 1.3.: Jednorázová akce na podporu pěší dopravy (do školy pěšky)

Popis: Děti, které se v daný den do školy dopraví pěšky (popř. na kole, koloběžce, MHD), získají odměnu

Indikátor úspěšnosti:

Alespoň 40% dětí se v daný den dopraví do školy pěšky

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola (popř. příspěví ÚMČ): zajištění věcné odměny

Předpokládaný termín:

- září/říjen 2018 - např. 14 dnů po soutěži ve sběru "zelených stop"
- podzim 2019
- podzim 2020
- podzim 2021
- podzim 2022

Aktivita 1.4.: Ověření zájmu o využívání carpoolingu pro cesty do školy

Popis: Vytvoření a vytištění letáčku se základními informacemi o přínosech carpoolingu, vytvoření poutače/transparentu s tematikou dopravy do školy a jeho umístění před školou, osvěta - podání základních informací o carpoolingu (třídní schůzky), distribuce informačního letáčku, článek o aktivitách školy ve zpravodaji "Čtrnáctka" (viz též aktivita 3.1).

Indikátor úspěšnosti:

Pozitivní odezva od rodičů - aktivní zájem a ochota zapojit se do carpoolingu.

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: tisk/kopírování informačního letáčku; vytvoření poutače/transparentu

Předpokládaný termín:

- první polovina 2019

Aktivita 1.5.: Ověřovací průzkum dopravního chování žáků a zaměstnanců školy

Popis: Dotazníkový průzkum (stejná metodika jako u průzkumu v roce 2017)

Indikátor úspěšnosti:

Míra návratnosti dotazníků minimálně 60%; aktualizovaný modal split (podíl jednotlivých způsobů dopravy); podíl žáků dopravujících se autem nepřesáhne 20%.

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: škola: vytištění dotazníků a mapek

Předpokládaný termín:

- podzim 2019
- podzim 2021

3.2.2 Cíl 2: Odstranění rizikových míst na cestě do školy

Aktivita 2.1.: Identifikace rizikových míst na cestě do školy

Popis: Mapování rizikových míst elektronickou (4. - 9. ročníky) a papírovou formou (1. - 3. ročníky, ve spolupráci s rodiči).

Indikátor úspěšnosti:

- míra návratnosti dotazníků 68% (367 z 543)

Odpovědná osoba/organizace: Nadace Partnerství, koordinátor ŠPM, ÚMČ Praha 14
Financování: MČ P14, projekt Bezpečné cesty do školy
Předpokládaný termín: prosinec 2017 - únor 2018

Aktivita 2.2.: Zpracování dopravní studie (DS)

Popis: Ideový návrh řešení identifikovaných rizikových míst.

Indikátor úspěšnosti:

- koncept DS, projednání konceptu, finální verze DS

Odpovědná osoba/organizace: dopravní projektant Ing. Květoslav Syrový

Financování: MČ P14, projekt Bezpečné cesty do školy

Předpokládaný termín: srpen 2018

Aktivita 2.3.: Zapojení školy do procesu přípravy a realizace opatření

Popis: Pravidelná komunikace školy a ÚMČ, průběžná informovanost o záměrech v nadcházejícím školním roce.

Indikátor úspěšnosti:

- Škola má informace o všech připravovaných dopravních opatřeních ovlivňujících dopravu žáků a zaměstnanců

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM, ÚMČ Praha 14

Financování:

Předpokládaný termín: průběžně + září 2018, 2019, 2020, 2021, 2022

Aktivita 2.4.: Postupná realizace opatření, navržených v DS

Popis: Příprava jednotlivých návrhů k realizaci, zajišťování součinnosti zhotovitelům.

Indikátor úspěšnosti:

- Počet realizovaných úprav

Odpovědná osoba/organizace: ÚMČ Praha 14

Financování: MČ P14, MHMP, TSK

Předpokládaný termín: od června 2018 průběžně

Aktivita 2.5.: Ověřovací průzkum: Identifikace rizikových míst na cestě do školy

Popis: Mapování rizikových míst elektronickou (4. - 9. ročníky) a papírovou formou (1. - 3. ročníky, ve spolupráci s rodiči) - v rámci ověřovacího dotazníkového průzkumu.

Indikátor úspěšnosti:

- Míra návratnosti dotazníků minimálně 60%; aktualizovaný přehled rizikových míst (nižší počet zmínek u míst, kde již proběhly) úpravy.

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: vytištění dotazníků a mapek

Předpokládaný termín: podzim 2019, podzim 2021

3.2.3 Cíl 3: Zlepšení podmínek pro děti dopravující se pěšky, na kole nebo veřejnou dopravou

Aktivita 3.1.: Ověření zájmu o využívání "pěšibusu" a "cyklobusu" pro cesty do školy

Popis: Vytvoření a vytištění letáčku se základními informacemi o principech a přínosech „pěšibusu“ a „cyklobusu“, vytvoření poutače/transparentu s tematikou dopravy do školy a jeho umístění před školou, osvěta - podání základních informací o „pěšibusu“ a „cyklobusu“ (třídní schůzky), distribuce informačního letáčku, článek o aktivitách školy ve zpravodaji "Čtrnáctka" (viz též aktivita 1.4.).

Indikátor úspěšnosti:

Pozitivní odezva od rodičů - aktivní zájem a ochota zapojit se do „pěšibusu“ a „cyklobusu“.

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: tisk/kopírování informačního letáčku; vytvoření poutače/transparentu

Předpokládaný termín:

- první polovina 2019

Aktivita 3.2.: Vytvoření zázemí pro děti dopravující se do školy na koloběžce

Popis: Prověření možností zhotovení a instalace skříněk pro koloběžky v prostoru šaten (MČ-investiční); žádost o vyčlenění financí na realizaci v rozpočtu MČ Praha 14.

Indikátor úspěšnosti:

- Realizace záměru

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola

Předpokládaný termín:

- První polovina 2019

3.2.4 Cíl 4: Usměrnění automobilové dopravy v pohybu i v klidu a snížení jejího negativního dopadu na kvalitu veřejného prostoru v okolí školy

Aktivita 4.1.: Zapojení školy do procesu přípravy a realizace opatření

Popis: Pravidelná komunikace školy a ÚMČ, průběžná informovanost o záměrech v nadcházejícím školním roce.

Indikátor úspěšnosti:

- Škola má informace o všech připravovaných dopravních opatřeních ovlivňujících dopravu žáků a zaměstnanců

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM, ÚMČ Praha 14

Financování:

Předpokládaný termín: průběžně + září 2018, 2019, 2020, 2021, 2022

Aktivita 4.2.: Postupná realizace opatření, navržených v DS

Popis: Příprava jednotlivých návrhů k realizaci, zajišťování součinnosti zhotovitelům.

Indikátor úspěšnosti:

- Počet realizovaných úprav

Odpovědná osoba/organizace: ÚMČ Praha 14

Financování: MČ P14, MHMP, TSK

Předpokládaný termín: od června 2018 průběžně

3.2.5 Cíl 5: Zvýšení povědomí žáků (a rodičů - řidičů) o šetrné mobilitě a bezpečném dopravním chování

Aktivita 5.1.: Testování dopravní znalosti žáků 1. a 2. stupně

Popis: 5 nejlepších žáků z každého ročníku získá ocenění.

Indikátor úspěšnosti:

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola

Předpokládaný termín: 16. - 31. 1. 2018; listopad 2018, listopad 2019, 2020, 2021, 2022

Aktivita 5.2.: Výtvarná soutěž o nejlepší nástěnku s dopravní tematikou

Popis: Každá nástěnka zaměřena na jiné dopravní téma (např. dopravní značky v okolí naší školy, účastníci silničního provozu, dopravní prostředky, nebezpečné dopravní situace, historie dopravy apod.). Součástí je beseda s žáky na uvedené téma.

Indikátor úspěšnosti:

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola

Předpokládaný termín: 16. - 31. 1. 2018; únor 2019, únor 2020, 2021, 2022, 2023

Aktivita 5.3.: Dopravní rozhlasová soutěž

Popis: Soutěž zaměřená na dopravní tematiku (pro žáky 1. i 2. stupně). Na konci každého měsíce probíhá vyhodnocení a vyhlášení výsledků.

Indikátor úspěšnosti:

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola

Předpokládaný termín: 23. 2. - 6. 6. 2018; jaro 2019, 2020, 2021, 2022, 2023

Aktivita 5.4.: Projektový týden zaměřený na mobilitu

Popis: Cykloakce; praktická ukázka údržby kola/koloběžky; vycházka v okolí školy s obhlídkou nebezpečných dopravních míst; stánek s dopravní tematikou.

Indikátor úspěšnosti:

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola

Předpokládaný termín: únor-květen 2018; jaro 2019, jaro 2020, 2021, 2022, 2023

Aktivita 5.5.: Informační kampaň zaměřená na rodiče a veřejnost

Popis: Vytvoření a vytištění letáčku s základními informacemi o principech a přínosech šetrné mobility, vytvoření poutače/transparentu s tematikou dopravy do školy a jeho umístění před školou, osvěta - podání základních informací o šetrné mobilitě (třídní schůzky), distribuce informačního letáčku, článek o aktivitách školy ve zpravodaji "Čtrnáctka" (viz též aktivity 1.4. a 3.1.).

Indikátor úspěšnosti:

Odpovědná osoba/organizace: koordinátor ŠPM

Financování: škola: tisk/kopírování informačního letáčku; vytvoření poutače/transparentu

Předpokládaný termín: první polovina 2019

3.3 Dopravně inženýrská studie

Opatření, která mají za cíl vytvořit bezpečný dopravní prostor v okolí školy, navrhne dopravně inženýrská studie, jejímž autorem je Ing. Květoslav Syrový (viz Příloha 4). Koncept dopravní studie řeší tři klíčové lokality:

- Prostor křižovatky Bratří Venclíků a odbočky ke škole
- Prostor Cíglerova-Bratří Venclíků
- Prostor Vlčkova-Bratří Venclíků

3.4 Přehled dosud realizovaných aktivit školy (k 25. 6. 2018)

Fotodokumentace k jednotlivým aktivitám – viz Příloha 3

Listopad 2017 - prosinec 2018

Organizace dotazníkového průzkumu a mapování, sběr dat.

Leden 2018

- seznámení učitelů s plánem doprovodných aktivit; manuál, jak možno začlenit téma udržitelné mobility do výuky (viz Příloha 2)
- testování dopravních znalostí žáků 1. a 2. stupně (5 nejlepších z každého ročníku oceněno) + ŠD přednáška MP na dopravní téma
- výtvarná soutěž o nejlepší nástěnku na dopravní téma, výzdoba ve třídách a u šaten (z každého patra oceněna nejlepší nástěnka, uděleny i zvláštní ceny)

Únor 2018

- rozhlasová soutěž Hurvínkův semafor pro 1. i 2. stupeň (každý týden poslech a soutěžní otázky, další týden vyhodnocení)
- zapojení tématu udržitelné dopravy do výuky – ŠD maketa okolí školy
- termín: únor – červen 2018

Březen 2018

- zapojení tématu udržitelné dopravy do výuky:
První stupeň - Hra na křižovatku, vycházka do okolí školy – mapování problémových míst, pohybová hra, dopravní výchova s interaktivní tabulí, projektový týden 2. ročníků apod.
Druhý stupeň – příprava na projektový týden tj. na 23. 4. – 27. 4.
ŠD – beseda a výtvarné zpracování na téma silničního provozu (výzdoba školy – postavy s reflexními prvky, policista)
- Muzeum Policie ČR – představení pro žáky 1. stupně: Kolo tety Berty (3. a 4. ročníky)
- Schoolmanie – akce pro 1. a 2. stupeň
- Běchovická cyklojízda – nábor žáků na den 24. 3.

Duben 2018

- Muzeum Policie ČR – představení pro žáky prvního stupně: Kouzelný semafor (1. a 2. ročníky)
- Muzeum Policie ČR – dopravní hřiště – pro 4.ročníky
- Preventivní přednášky MP hl. m. Prahy (0.A, 1.-5.ročník)
- Projektový týden 23.4. – 27.4. (monitorování okolí školy (Auto*Mat), přednášky dopravní výchovy, cykloakce (Auto*Mat), školení pedagogů (Auto*Mat), druhé kolo monitorování (p. Syrový), stánek s dopravní tematikou ke Dni Země, 27.4. začlenění tématu udržitelné dopravy do výuky 2.stupeň + cyklovýlet do Radonic)

Květen 2018

- Přednášky MP hl.m. Prahy – Bezpečně v každém ročním období 1.-3. ročníky, mimořádné události – 8.- 9.ročníky
- Vítání cyklobčánků (0.A a 1. ročníky)

Červen 2018

- DPP očima dětí – výtvarná soutěž (vyhrály 3. ročníky)
- Bezpečné prázdniny (Holešovice, sbory integrovaného záchranného systému) – 1.stupeň

4 PŘÍLOHY

4.1 AKČNÍ PLÁN – PŘEHLEDNÁ TABULKA

Viz samostatný soubor v formátu .xls

4.2 NÁVRH NA ZAČLENĚNÍ TÉMAT UDRŽITELNÉ MOBILITY DO VÝUKY

- **ČJ** – sepsání příběhu, reportáže, dramatizace, rozhovor, napsání úvahy, zprávy, sepsání statistiky, práce s článkem z tisku, informace z televizních zpráv, kvíz, tajenka, apod. na téma dopravy popř. BCŠ
- **MA** – vycházíme z rychlosti povolené, tedy 50 km /hod. – výpočet brzdné dráhy za normálních okolností, hustota provozu za 2-3 hodiny, měření s časovým odstupem jednotlivých představitelů frekvence dne/ 7-8 hod., 12.30 – 13.30hod. a 15-16 hod/. Výpočet vzdálenosti, kterou ujede auto při rychlosti za časovou jednotku /1 sec., 5 sec,.../ S jakou vzdáleností by měl student počítat, kdy může vstoupit bez obav na přechod při rychlosti vozu 50 km / hod., aby vozidlo dokázalo včas zastavit před přechodem /opak zrychlení – brzdění/. Nižší ročníky – počítání aut, bezpečnostních prvků, značek, pruhů na přechodu apod.
- **PRV** – poznávání značek, základních bezpečnostních prvků a opatření, pohyb na chodnících, na hřišti (v parku), v tramvaji, autobusu, metru, na přechodech, chování v dopravní situaci – cyklista, koloběžka, jízda autem, vybavení, znalost dopravní přednosti, odbočování –znamení o změně směru jízdy, nákres plánu okolí školy, PP při úrazu apod.
- **Zeměpis** – práce s mapou, plánkem okolí naší školy, situace v dopravě ve světě, hustota dopravy, bezpečnostní prvky v cizině /jako levitující přechod. – z Indie, ozvučený přechod apod./, právní systém postihu přestupků v cizině, u nás apod.
- **Fyzika** – koeficient smykového tření při suchu, dešti, sněhu. Moderní systémy brzdění, airbagy pro chodce.
- **Chemie** – kombinovaná emise CO₂.
- **Dějepis** - historie dopravy, její vývoj a budoucnost.
- **EVV, Přírodověda** – provoz znečišťující ovzduší CO₂ – statistika provozu v okolí naší školy s dopadem na ŽP.
- **AJ, RJ** – práce s mapou, vysvětlí cestu, popis/vybavení kola, referát na téma doprava v zemích EU apod.
- **VV, PRČ** – ztvárnění dopravních situací včetně nehod, nevhledných dopravních a přechodových míst v našem okolí, logo školy, historie a budoucnost dopravy, zachycení dopravního života /současnost, budoucnost/ v okolí naší školy, modelování dopravní situace, výrob semafor, dopravní značky, bezpečnostní prvky, reklama na důležitá čísla: 155, 158, 150, 112.

- **TV-** servis kola, koloběžky, výlet na kole – Satalice, Dolní Počernice –cyklostezky, v tělocvičně ukázkový nácvik - jdeme po silnici, chodíme v protisměru, za sebou, vedle sebe, hra Na semafor, reflexní doplňky, první pomoc při úrazu.
- **ŠD, příprava** – vycházka- poznávání značek, dopravního okolí školy, mapování dopravní situace, zakreslování do jednoduchého plánu, koloběžka, kolo – vybavení, ztvárnění dopravních značek, prostředků, beseda na téma bezpečnostní prvky – ukázka těchto prvků na aktovce, oblečení, obuvi apod.

4.3 FOTODOKUMENTACE

Výtvarná soutěž o nejlepší nástěnku na dopravní téma (16. - 31. 1. 2018)

Dopravní rozhlasová soutěž (23. 2. – 6. 6. 2018)

Projektový týden zaměřený na mobilitu (23. - 26. 4. 2018)

Další doprovodné aktivity

Karneval s dopravními značkami (20. 2. 2018)

Schoolmanie (16. 3. 2018)

Bezpečné prázdniny (14. 6. 2018)

4.4 DOPRAVNĚ – INŽENÝRSKÁ STUDIE

Viz samostatný soubor.